

Als ze me vragen wat ik voor de kost doe, vertel ik meestal gewoon de waarheid.

‘Ik handel in chemicaliën,’ antwoord ik dan. ‘Bulk, maar soms ook en détail.’

‘Goh, interessant, wat voor chemicaliën?’

Een enkeling waagt het weleens om verder te spitten. ‘Weet je iets van scheikunde?’ is dan mijn wedervraag. Negen van de tien keer is het antwoord nee... En dan stukt het gesprek vanzelf. *Good for them.*

Natuurlijk is niemand echt in mij geïnteresseerd. Het is niet meer dan een beleefdheidsfrase. Een manier om je te kunnen plaatsen. Je bent wat je werkt, nietwaar? En geen mens informeert ooit naar de precieze aard van mijn handel. Nou ja, die enkeling dus, maar die poeier ik af door iets moeilijks over koolwaterstofverbindingen te roepen. Het is me nog nooit gebeurd dat iemand daarna écht doorvroeg. En zelfs dan...

Waarom zouden ze ook? Ik zie eruit als iedere andere doorsneemiddendertiger. Ik draag dezelfde kleren (Dockers, Gaastra), rijd ook een middenklasser, plus (Volvo V70), de kinderen zitten op hockey en het huis – volgens Funda is het vijfenhalve ton waard – moet worden afgelost. Wie zou er nu denken dat ik, Tonk van Lexmond, de grootste dopeddealer van Amsterdam en omstreken ben?

Niemand kent mijn echte naam. De meesten van mijn klanten noemen me dokter Robert, of gewoon Doc.

Nou ja, tot voor kort dan, want ik heb de zaak van de hand gedaan. Gecasht, zou je kunnen zeggen. *Earn-out*. Exit. Einde.

Of ik geen morele problemen had met wat ik deed? Vraag je dat ook aan de directeur van Gall & Gall? En aan die sigarettenboer op de hoek? Of wat dacht je van Hajenius op het Rokin? Precies zo'n tent waar mijn soort klanten ook komt. Het Rokin... Ach ja... Amsterdam. Zou de Noord-Zuidlijn nou eindelijk klaar zijn? En is het mooi geworden? Hebben ze die vreselijke paarse straatlantarens eindelijk gesloopt? Is Arti al failliet? Voor jou een weet, voor mij een vraag.

Weet je, ik vertel je gewoon hoe het gegaan is. Ik zal niet altijd namen noemen, want helemaal safe voel ik me nooit, maar het hele verhaal kan je krijgen. De rest, zoals ze zeggen, is geschiedenis.

Ik Wil Alleen Maar Zwemmen

Zesendertig jaar geleden besloten mijn ouders mij Tonk te noemen, en ik was er nog steeds niet uit of ik ze dat kwalijk moest nemen. Maar één ding stond voor me vast: ik was een stuk beter af dan Plinke, Storm, Bink, Dex, Hunter, Flemming, Bronja, en al die andere drie- tot vijfjarigen met hun modieuze Amsterdam-Zuid-namen, die om mij heen spetterden in het De Mirandabad op een vroege zondagse februarimorgen aan het begin van het derde millennium.

Nog elke dag ondervond ik last van mijn voornaam, vooral bij het kennismaken. En daarom had ik nu al medelijden met al die peuters die door hun ouders waren opgescheept met een naam met uiterste houdbaarheidsdatum. Wrister, Zyxten, Scipio, Beertje, Bartel, Rinck, waar zou het eindigen? Knuppel, Joetje, Stok, Muys, geschreven met y...? Namen die net zo snel gemeengoed zouden worden als de vloot aan hippe bakfietsjes die bij de ingang van het zwembad geparkeerd stond. En die ook net zo snel passé zouden zijn.

Het was een plaag.

Natuurlijk was het niet mijn idee geweest om hiernaartoe te gaan. Saskia, mijn vrouw, had in een of ander opvoedtijdschrift gelezen dat zwemmen zo goed was voor de motoriek van 'je kindje'. De tweeling was zoals gewoonlijk al om zes uur wakker, dus wie was ik om dwars te gaan liggen? Wilde ik soms niet ook het beste voor mijn kinderen?

‘Slaapt er dan nooit meer iemand uit?’ vroeg ik hardop toen we de hoge, galmende hal van het zwembad binnen gingen. Het was nog niet eens negen uur, maar toch stond er al een lange rij jonge gezinnen te wachten tot de kassa openging. Enkele ouders gaaptten ongegeneerd. Achter het glazen ruitje van de kassa zat een dikke vrouw in een witte polo rolletjes geld te tellen zonder zich druk te maken over de groeiende rij voor het loket.

Ik keek naar de tweeling en haalde gedachteloos mijn hand door hun haar. Zien gapen doet gapen. Saskia sperde haar mond wijd open. Ik kon de pas aangebrachte witte vullingen en de gouden kroon zien. Vakwerk, en de rekening was er ook naar geweest.

Eenmaal binnen kleedden we ons zo snel mogelijk om in wat ze een familiekleedkamer noemden, een treurig hok vol mannen en vrouwen, die bij voorkeur poedelnaakt bukkend hun kindjes voorzagen van kleurige zwemaccessoires zoals bandjes en opblaastuigjes, en de even onvermijdelijke als poepdure zwempluiers. Er werd volop en luid gehuild.

Saskia voerde de tweeling naar het peuterbadje en ik speurde het grote bad af op zoek naar een lege witte plastic tuinstoel, die in een kring om het bad stonden. Na lang zoeken vond ik eindelijk een onbezette stoel, waarop ik de volle boodschappentas met de handdoeken en reserveluiers parkeerde. Het was een tas met het logo van Dirk van den Broek. Vreemd, als je nagaat dat we al onze boodschappen door de Albert Heijn lieten thuisbezorgen. Maar ja, volgens Sas was het nou eenmaal cool om met zo’n knalrode Dirk-tas rond te lopen.

Toen ik klaar was met kwartier maken, slenterde ik langs de rand van het grote bad. Bij het diepe dook ik het

koude water in, en trok een haastig baantje om op temperatuur te komen. Vanuit het bad speurde ik naar mijn gezin, dat verderop in een pislauw kinderbadje rondspetterde. Het was nog niet zo lang geleden dat Saskia en ik op zondagmorgen tegen elkaar aan lagen. Wat deden we eigenlijk op zondag, voordat we kinderen hadden? Geen idee, het leek een leven geleden.

Ik wachtte op het loeien van de claxon, het teken dat het golfslagbad in werking werd gezet, en loerde ondertussen op mijn gemak naar al die andere oude jonge ouders. Ik observeerde hoe hun kroost in blauwe designzwemluiers rondkroop en ronddobberde, en wist dat de moeders er vroeger beter uit hadden gezien. Waar nu blubberige dijen, uitgezakte tietten, behaarde schaamstreken en ingegroeide kalknagels hoogtij vierden, moest er vroeger nog wel wat aantrekkelijks tussen hebben gezeten. Sterker nog, van sommige moeders kon je nog steeds zien dat ze een paar jaar geleden nog mooie wijven waren. Types die in de kroeg nooit om aandacht en gratis drank verlegen zaten, en met wie je na afloop nog weleens een broeierige nacht kon doorbrengen.

Vergeleken bij de rest van de vrouwen had Saskia de bevalling en de eerste jaren moederschap goed doorstaan, zeker voor iemand die een tweeling had gebaard, en dat ook nog eens via de natuurlijke weg. Als een van de weinigen had zij nog met gemak een bikini aan gekund, maar kennelijk was er een soort stilzwijgende afspraak om allemaal in badpak te komen. Niet dat het veel uitmaakte. Hopende op betere tijden hadden de meeste moeders ze een maat of twee te klein gekocht. Overal zag ik blauw dooraderde dijen, met kuilen waar Neil Armstrong met gemak een maanlander in had kunnen parkeren. Moe-

dervlekken over hun hele lijf, alsof ze naakt op een spatbordloze fiets door een modderplas waren gereden. Tient bloesden boven de strakke badpakken uit, of hingen als natte, leeggezogen boterhamzakken halverwege borst en navel. Enorme tepels tekenden zich in het natte textiel af, en je hoefde ze niet eens in het echt te zien om te weten dat ze donkerbruin en ruw waren geworden van het voeden. En dan die koppen... Dodelijk vermoeid, de energie leek eruit gezogen, de ogen hol van de doorwaakte nachten, het haar dof en piekerig. En het laatste restje uithoudingsvermogen – de tank stond allang in het rood – werd besteed aan het doorlopend in de gaten houden van de kinderen, het immer alert zijn op gevaar, ongelukken. Ik had met ze te doen.

Ik dook nog eens onder nadat de golven geluwd waren. Misschien dat een duik naar de bodem mijn kop een beetje tot rust kon brengen. Laatst stond in de lokale krant dat het zwembad sinds kort een nieuw detectiesysteem had aangeschaft. Zodra een lichaam langdurig stil op de bodem ligt, slaat het alarm. Nou, dat wilde ik weleens uitproberen. Ik nam een hap lucht, niet overdreven, want dan doet het pijn aan je longen, en zwom met een soepele slag naar de bodem. Ik strekte mijn armen zodra ik de bodem raakte en probeerde zo stil mogelijk languit te blijven liggen. Dat viel nog niet mee. Er was toch een onderstroom die me heen en weer wiegde, als een herfstblaadje op een stoep.

Vanaf het begin van mijn duik was ik van plan om te tellen hoe lang ik onder water bleef, maar omdat ik dat was vergeten begon ik maar bij 25, op basis van een schatting dat ik bijna een halve minuut geleden naar de bodem was afgedaald. Bij tel 29 leek het alsof ik einde-

lijk stil genoeg lag, al voelde ik wel de opwaartse kracht. Zou mijn beginnende vetrol er ook voor zorgen dat ik elke keer omhoog werd gedrukt en daardoor moeilijker op de vloer bleef liggen? Bij tel 34 voelde ik de eerste steken in mijn borst. Negeren, Tonk, sprak ik mezelf toe. Tel 47 zorgde voor een rare tinteling in mijn handen, die gevoelloos leken als ik ze over de tegelvloer schraapte. Heel voorzichtig, dat wel, want anders zou het detectiesysteem niet aanslaan en was alle moeite voor niets geweest. Ik naderde de minuut en mijn kop deed zeer, vooral mijn oren. Mijn longen deden nu echt pijn. Ik dacht aan mijn kinderen die, onwetend van wat hun vader aan het doen was, iets verderop speelden. Ik dacht aan Saskia, die het allemaal zo goed bedoelde, maar die sinds we kinderen hadden een andere persoon was geworden; harder, afstandelijker. Bij het passeren van tel 127 wist ik dat ik het niet langer volhield, maar ik maakte mezelf wijs dat je daar even doorheen moest, net zoals bij hardlopen. Het was een fase van pijn, die snel opgevolgd zou worden door een milde prikkeling, om ten slotte over te gaan in een staat van verlichting, een staat waarin je zelfs uren onder water kunt blijven zonder schadelijke gevolgen of pijn. Althans, zoiets had ik weleens gezien bij een documentaire van Discovery Channel. *I Shouldn't Be Alive* heette de serie, en een aflevering ging over een stel mensen dat een uur lang onder water in een auto had doorgebracht die onder het ijs was geschoven. *I shouldn't be alive...* Het zinnetje zette zich als een mantra vast in mijn hoofd. Mijn hoofd, dat leek te barsten bij tel 140. Mijn hoofd, dat lodderige zwarte vlekken produceerde bij tel 143. Mijn hoofd, dat nog maar één ding wilde, namelijk mijn lichaam weer omhoogsturen om een grote

hap lucht tot me te nemen. Dat was bij tel 151. Vijf tellen later, bij 156, I shouldn't be alive, wilde ik zelf eigenlijk niet naar boven, maar bij 158 werd het gebrek aan zuurstof zo groot dat ik nauwelijks meer goed kon tellen, en ik (I shouldn't be alive) betwijfelde of ik überhaupt nog wel omhoog zou kunnen komen. Vooropgesteld dat ik het zelf zou willen.

Ik wilde. Ik wilde niets liever dan omhoogkomen. Ik wilde weer normaal zien, in plaats van de rare gekleurde stippen die zich als een ouderwetse Windows-screensaver aan de binnenkant van mijn oogleden hadden genesteld. Maar de balletjes en pixels dansten nog steeds rond en werden steeds sneller naar een verdwijnpunt gezogen. Bij tel 162 zag ik benen boven me spartelen.

Ik gaf toe. Ik verplaatste mijn benen zo dat ik op mijn knieën op de bodem zat. Ik wist een been op te trekken, sloot het andere bij, en net voordat ik toegaf aan de reflex om dan maar onder water in te ademen, zette ik me met de spreekwoordelijke laatste kracht van de bodem af. Bij tel 163 komma 2 verdween de druk van mijn oren; bij tel 163 komma 3 bereikte ik de waterspiegel; bij 163 komma 4 voelde ik dat ik te laat was.

Mijn hoofd raakt een zacht kussen, dat me belet om boven water te komen en te ademen. Het kussen heeft ledematen die me schoppen, armen die me terugduwen onder water. Ik slik, doe mijn mond open, krijg een grote slok binnen, ik hoest, ik spartel, ik trappel om boven te komen, ik kom uiteindelijk boven, ik zuig met een grote haal lucht naar binnen, en produceer daarbij rochelende geluiden terwijl het snot uit mijn neus loopt. Het kussen waar ik zojuist met grote kracht tegenaan gebotst ben blijkt naast ledematen ook een mond te hebben. De

mond produceert een hartstochtelijk 'Godverdomme, uilskuiken!', een verwensing die ik, zo realiseer ik me ondanks de toestand waarin ik me bevind, al lange tijd niet meer heb gehoord. Het kussen met de mond en de ledematen heeft inmiddels ook ogen, en hoewel ik nog niet erg scherp zie, komen die ogen me bekend voor. Ik heb ze vaker gezien, die ogen, en ook van zeer dichtbij, al is het wel lang geleden. Ogen die verwonderd opkeken toen ik voor het eerst van mijn leven klaarkwam in een vrouwenlichaam. Dezelfde groenblauwe ogen die vlak daarvoor halfgesloten langs me heen keken, en waarschijnlijk bleven rusten op een Bob Marley-poster aan de muur. Die ogen dus, vol tranen nadat ik het vier maanden later had uitgemaakt omdat ik toen van mening was dat je op die leeftijd nooit de liefde van je leven tegen kunt komen. De ogen van Stella Michiels.

Ik probeerde mijn gedachten erbij te houden, maar door de inspanning en het gebrek aan zuurstof kostte het me moeite om me te concentreren op de vrouw die ik eigenlijk alleen als meisje had gekend.

'Dat je ooit eens een keertje zou opduiken had ik wel verwacht, maar zo, Tonk van Lexmond, dat is nou weer over de top!'

'Stella?' proestte ik uit. Ik proefde de smaak van bloed en zoog een paar diepe teugen lucht naar binnen.

'Yep, dat ben ik. Nog steeds, zoals je ziet,' zei ze.

Ik zag het. Langzaam maar zeker kwam ik bij zinnen en kon ik weer wat scherper zien.

'Wat... Wat doe jij hier?'

'Zwemmen, totdat jij me torpedeerde. Godklere, ik voel het nog, bruut! Waar kwam jij eigenlijk vandaan?'

Ze watertrappelde, waarbij haar borsten bij elke been-

slag half boven water kwamen. Vadertje Tijd was er met z'n poten van afgebleven, zoveel werd me ondanks mijn toestand wel duidelijk.

'Van de bodem. Ik worstelde en kwam boven,' bracht ik uiteindelijk uit. Ik zwom naar de rand van het bad en hield me vast aan de rand. Stella volgde me, maar greep de rand niet vast. In plaats daarvan deinde ze als een dobertje op en neer.

'Jezus, Tonk, al die jaren niet gezien, niets van je gehoord, en zelfs nu met dat natte haar en die verdrongen kop herken ik je direct. Hoe is het nu met je?'

'Op dit moment buiten adem...'

'De laatste keer dat ik jou buiten adem heb gezien is nu toch wel... Nou wat zal het zijn, een jaar of vijftien geleden? Weet je nog, na die schoolreünie, dat we in jouw auto hebben liggen... Was jij toen niet net getrouwd of zo?'

'Nee, nee, ik ben pas twee jaar geleden getrouwd. Je kent mijn vrouw niet...'

'Leuke bruiloft?'

'Nee, binnen tien minuten stonden we buiten. Geen familie, geen vrienden. De getuige was een man van de gemeente. Het was meer een juridisch iets... Je weet wel... Iets in verband met de kinderen, aansprakelijkheid, weet ik veel.'

'O! Romantisch, Tonk, zo ken ik je weer!'

Eindelijk kwam ik een beetje op adem.

Ik probeerde het nog maar eens.

'En wat doe jij hier, Stella? En zeg nou niet weer "zwemmen tot jij opdook".'

'Ik ben met een vriendin mee. Zij zwemt hier elke zondagmorgen en ze vroeg of ik een keertje mee wilde